

आकाशवाणी समाचार- नेपाली

मिति: ०५ सितम्बर २०२५

समय: ०७.२५ - ०७: ३५ बजे (अवधि: १० मिनट)

मुख्य समाचार

- गृहमन्त्री अमित शाहले राज्य सरकारको प्रमुख कल्याणकारी योजना, "महाजे घर योजना" को सुरुवात गर्नुभयो।
- ब्रिटेनका प्रधानमन्त्री केयर स्टारमर ८ अक्टोबरमा दुई दिने भ्रमणका लागि भारत आइपुग्नुहुनेछ।
- भारतीय विशिष्ट पहिचान प्राधिकरण (UIDAI) ले सात देखि १५ वर्ष उमेरका बालबालिकाको लागि आधार बायोमेट्रिक अपडेट शुल्क माफ गरेको छ।
- मौसम विभागले आज उत्तरी बिहार, उप-हिमालयी पश्चिम बंगाल र सिक्किममा भारी वर्षा हु
- ने पूर्वानुमान गरेको छ।
- नयाँ दिल्लीमा २०२५ को विश्व पारा एथलेटिक्स च्याम्पियनसिपमा भारतले हिजो तीन पदक जित्यो।

अमित शाह - गोवा भ्रमण

गृहमन्त्री अमित शाहले गोवाको तलेगाओस्थित डा. श्यामा प्रसाद मुखर्जी इनडोर स्टेडियममा आयोजित एक कार्यक्रममा राज्य सरकारको प्रमुख कल्याणकारी योजना, "महाजे घर योजना" को सुरुवात गर्नुभयो। यसको उद्देश्य सरकारी र सामुदायिक जग्गामा बनेका घरहरूलाई नियमित गर्नु र दीर्घकालीन बासिन्दाहरूलाई स्वामित्व अधिकार प्रदान गर्नु हो। श्री शाहले २,४५२ करोडभन्दा बढी मूल्यका विकास परियोजनाहरूको पनि उद्घाटन गर्नुभयो।

श्री शाहले भन्नुभयो- "महाजे घर योजना" ले प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको नेतृत्वमा एनडीए सरकारहरूको सुधार प्रयासहरूलाई प्रतिबिम्बित गर्दछ। उहाँले यसलाई कुशल प्रशासन र संवेदनशील शासनको प्रमाणको रूपमा वर्णन गर्नुभयो। गृहमन्त्रीले भन्नुभयो- लगभग ११ विभिन्न प्रकारका कानुनी जटिलताहरूमा फसेका लाखौं गोवा नागरिकहरूलाई स्वामित्व अधिकार प्रदान गर्नु सशक्तिकरणतर्फको महत्त्वपूर्ण कदम हो। यसले राज्यको लगभग आधा जनसंख्यालाई फाइदा पुऱ्याउनेछ। उहाँले भन्नुभयो- एउटै कार्यक्रम मार्फत कानुनी बाधाहरूको सामना गरिरहेका १० लाख नागरिकहरूलाई स्वामित्व अधिकार प्रदान गरिएको छ।

ब्रिटेन प्रधानमन्त्री-भारत भ्रमण

ब्रिटेनका प्रधानमन्त्री केयर स्टारमर ८ अक्टोबरमा दुई दिने भ्रमणका लागि भारत आइपुग्नुहुनेछ। यो उहाँको भारतको पहिलो आधिकारिक भ्रमण हुनेछ। विदेश मन्त्रालयले ९ अक्टोबरमा मुम्बईमा प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी र श्री स्टारमरले भिजन २०३५ अनुरूप भारत-ब्रिटेन व्यापक रणनीतिक साझेदारीका विभिन्न पक्षहरूमा प्रगतिको समीक्षा गर्ने बताएको छ। यो व्यापार र लगानी, प्रविधि र नवप्रवर्तन, रक्षा, जलवायु र ऊर्जा, स्वास्थ्य, शिक्षा र पारस्परिक सम्बन्ध जस्ता प्रमुख विषयहरूमा केन्द्रित दस वर्षे कार्य योजना हो। दुई नेताहरूले भारत-ब्रिटेन व्यापक आर्थिक तथा व्यापार सम्झौताद्वारा प्रस्तुत अवसरहरू अन्वेषण गर्न व्यापार र उद्योगका प्रतिनिधिहरूसँग पनि अन्तरक्रिया गर्नेछन्। श्री मोदी र श्री स्टारमरले पारस्परिक हितका क्षेत्रीय र विश्वव्यापी मुद्दाहरूमा पनि छलफल गर्नेछन्। दुवै प्रधानमन्त्रीले मुम्बईमा हुने ग्लोबल फिनटेक फेस्टको छैटौँ संस्करणमा पनि भाग लिनेछन्। श्री स्टारमरको भ्रमणले भारत र ब्रिटेनबीच बलियो र दूरदर्शी साझेदारी निर्माण गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

उपराष्ट्रपति - राजनीतिक दलहरू

उपराष्ट्रपति सी.पी. राधाकृष्णनले विभिन्न राजनीतिक दलका नेताहरूसँग मंगलबार आफ्नो पहिलो औपचारिक बैठक गर्नुहुनेछ। उहाँ राज्यसभाको अध्यक्षको रूपमा यस बैठकमा भाग लिनुहुनेछ। यो पहलले पार्टी लाइनहरू पार गर्दै संवाद र सहयोगलाई प्रवर्द्धन गर्दछ। भाजपाका राष्ट्रिय अध्यक्ष तथा सदनका नेता जे.पी. नड्डा, विपक्षी दलका नेता मल्लिकार्जुन खड्गे र संसदीय मामिला मन्त्री किरेन रिजिजु उपस्थित हुनेछन्। बैठक संसद परिसरको एनेक्सी विस्तार भवनमा दिउँसो ४ बजे हुनेछ।

UIDAI

भारतीय विशिष्ट पहिचान प्राधिकरण (UIDAI) ले सात देखि १५ वर्ष उमेरका बालबालिकाको लागि आधार बायोमेट्रिक अपडेट शुल्क माफ गरेको छ। इलेक्ट्रोनिकस तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयले यस उमेर समूहको लागि अनिवार्य बायोमेट्रिक अपडेट शुल्कमा छूट १ अक्टोबरदेखि लागू भएको र एक वर्षसम्म लागू रहने बताएको छ। यो निर्णयले देशभरका लगभग ६ करोड बालबालिकालाई फाइदा पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ।

पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाको आधार दर्ताको लागि नाम, फोटो, जन्म मिति, लिङ्ग र ठेगाना जस्ता आधारभूत जनसांख्यिकीय विवरणहरू मात्र आवश्यक पर्दछ। विकासात्मक कारकहरूको कारणले गर्दा यी बालबालिकाहरूको लागि औंठाछाप वा आइरिस स्क्यान जस्ता बायोमेट्रिक्स लिइँदैन। हालको नियम अनुसार, पहिलो अनिवार्य बायोमेट्रिक अपडेट, जसमा औंठाछाप, आइरिस स्क्यान र अद्यावधिक गरिएका तस्बिरहरू समावेश छन्, बच्चा पाँच वर्षको हुँदा आवश्यक पर्दछ। दोस्रो अनिवार्य बायोमेट्रिक अपडेट बच्चा १५ वर्षको हुँदा आवश्यक पर्दछ। पहिलो र दोस्रो आधार बायोमेट्रिक अपडेट ५ देखि ७ र १५ देखि १७ वर्ष उमेरका बालबालिकाका लागि निःशुल्क छन्। त्यसपछि, प्रत्येक आधार बायोमेट्रिक अपडेटको लागि १२५ रुपैयाँको निश्चित शुल्क लाग्छ।

शुभांशु शुक्ला - स्कूल शिक्षा विभाग

अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरिक्ष स्टेशनको भ्रमण गर्ने पहिलो भारतीय समूह क्याप्टेन शुभांशु शुक्लाले हिजो नयाँ दिल्लीमा स्कूल शिक्षा तथा साक्षरता विभागका सचिव संजय कुमारसँग भेट गर्नुभयो। सामाजिक सञ्जालमा पोस्ट गर्दै शिक्षा मन्त्रालयले भन्यो - बैठकमा विकासित भारत बिल्डाथन २०२५ को बारेमा छलफल गरिएको थियो, जुन प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको विद्यार्थीहरूमा वैज्ञानिक स्वभाव, रचनात्मकता र नवप्रवर्तनलाई प्रवर्द्धन गर्ने र विकसित भारततर्फको यात्रामा योगदान पुऱ्याउन सशक्त बनाउने दृष्टिकोणसँग मेल खान्छ। श्री शुक्लालाई विकासित भारत बिल्डाथन २०२५ को ब्रान्ड एम्बेसडरको रूपमा नियुक्त गरिएको छ।

BRO-रोड

सीमा सडक संगठन (BRO) ले फेरि एक पटक नयाँ विश्व कीर्तिमान कायम गरेर इतिहास रचेको छ। परियोजना हिमाङ्क अन्तर्गत, BRO ले वास्तविक नियन्त्रण रेखा नजिकै पूर्वी लद्दाखमा समुद्री सतहबाट १९,४०० फिटको उचाइमा अवस्थित मिग-ला पासमा विश्वको सबैभन्दा अग्लो सडक निर्माण गरेको छ। यो उपलब्धिसँगै, संस्थाले २०२१ मा उम्लिङ-लामा स्थापित आफ्नो अघिल्लो रेकर्ड तोडेको छ। अघिल्लो रेकर्ड १९,२४० फिट थियो। ब्रिगेडियर विशाल श्रीवास्तवको नेतृत्वमा, BRO टोलीले यस स्थानमा राष्ट्रिय झण्डा र संस्थाको झण्डा फहराएको छ। लिकारु-मिग ला-फुक्चे मार्गको भागको रूपमा निर्माण गरिएको नवनिर्मित सडक रणनीतिक रूपमा महत्वपूर्ण छ। यसले हान्तेलाई सीमा नजिकैको फुक्चे गाउँसँग जोड्छ। यसले लद्दाखमा पर्यटन बढाउने अपेक्षा गरिएको छ।

मौसम

मौसम विभागले आज उत्तरी बिहार, उप-हिमालयी पश्चिम बंगाल र सिक्किममा भारी वर्षा हुने पूर्वानुमान गरेको छ। विभागका अनुसार, अरुणाचल प्रदेश, असम र मेघालय लगायत उत्तरपूर्वी भारतमा छुट्टाछुट्टै भारी वर्षा हुने अनुमान गरिएको छ। भोलि तमिलनाडु, केरला र माहेका केही भागहरूमा पनि यस्तै अवस्था रहनेछ।

यसैबीच, देशको उत्तरी भागमा, भोलिसम्म जम्मू-कश्मीर, लद्दाख, पश्चिमी राजस्थान, हिमाचल प्रदेश र पञ्जाबमा पनि भारी वर्षा हुने अनुमान गरिएको छ। मौसम विभागले आगामी दुई देखि तीन दिनमा उत्तरपश्चिम क्षेत्रमा वर्षा बढ्ने पनि पूर्वानुमान गरेको छ। विभागले आज दिल्ली-एनसीआरमा तेज हावा र मेघगर्जनसहित हल्का वर्षाको पूर्वानुमान गरेको छ।

जर्जियाको विरोध प्रदर्शन

जर्जियामा जारी राजनीतिक अशान्तिको बीचमा, हिजो राजधानी टिबिलिसीमा राष्ट्रपति भवनमा आक्रमण गर्ने प्रयास गर्दा प्रदर्शनकारीहरू पुलिससँग झडपमा परे। सुरक्षा बलले प्रदर्शनकारीहरूलाई तितरबितर पार्न पानीको तोप र खुर्सानीको स्प्रे प्रयोग गरे।गत वर्ष संसदीय चुनावमा सत्तारूढ जर्जियाली ड्रीम पार्टीले विजय हासिल गरेको दाबी गरेदेखि ककेशस देश संकटमा परेको छ, जुन विजयलाई ईयू समर्थक विपक्षीहरूले धाँधलीपूर्ण भनेका थिए। त्यसबेलादेखि, जर्जियाली सरकारले युरोपेली संघमा सामेल हुने वार्ता रोकेको छ। प्रदर्शनकारीहरूले सत्तारूढ जर्जियाली ड्रीम पार्टीलाई रूसको हितमा काम गरेको आरोप लगाएका छन्। हजारौं प्रदर्शनकारीहरूले राजनीतिक कैदीहरूको रिहाइ र प्रारम्भिक चुनावको माग गर्दै मध्य टिबिलिसीमा जर्जियाली र ईयू झण्डा फहराउँदै मार्च गरे।

चेक चुनाव

अरबपति आन्द्रेज बाबिसको एएनओ पार्टीले चेक गणतन्त्रको संसदीय चुनाव जितेको छ, लगभग ३५.५ प्रतिशत मत प्राप्त गर्दै। सत्तारूढ स्पोलु गठबन्धन लगभग २२.५ प्रतिशत मतका साथ दोस्रो स्थानमा आयो। यो विजय बाबिसको लागि राजनीतिक पुनरागमनको संकेत हो। श्री बाबिसले २०१७ देखि २०२१ सम्म प्रधानमन्त्रीको रूपमा सेवा गर्नुभयो।

ट्रम्प-गाजा युद्धविराम

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले गाजा युद्धविराममा वार्ता पछि इजरायलले प्रारम्भिक सेना फिर्ता बोलाउन सहमति जनाएको र यो प्रस्ताव प्यालेस्टिनी लडाकू समूह हमाससँग साझा गरिएको बताउनुभएको छ। सामाजिक सञ्जालमा यो घोषणा गर्दै राष्ट्रपति ट्रम्पले हमासले प्रस्ताव पुष्टि गर्ने बित्तिकै युद्धविराम तुरुन्तै लागू हुनेछ र बन्धक र कैदीहरूको आदानप्रदान गरिने बताउनुभयो।

विश्व पारा एथलेटिक्स

नयाँ दिल्लीमा २०२५ को विश्व पारा एथलेटिक्स च्याम्पियनसिपमा भारतले हिजो तीन पदक जित्यो। भारतले छ स्वर्ण, सात रजत र पाँच कांस्य सहित कुल १८ पदक जित्यो। एकता भ्यानले महिला क्लब श्रो F-५१ प्रतियोगितामा रजत पदक जितिन्